

Aveln år 2019

Det har under året registrerats 33 kullar och totalt 211 valpar fördelat på 93 hanar och 118 tikar. Rasklubben tillämpar ett graderingssystem med gröna, blå och röda kullar. Av de 33 kullarna som registrerades 2019 var 7 gröna, 3 blå och 23 röda. De gröna kullarna uppfyller alla avelsrekommendationer för både hälsa, drag- och utställningsmeriter. I 3 av dessa gröna kullar är det norska hanhundar utan ED resultat som har använts, men de är graderat som gröna då ED inte är vanligt att man röntgar i Norge. De blå kullarna uppfyller alla hälsokrav men saknar någon merit på föräldradjuren: drag och/eller utställning.

När det kommer till de röda kullarna är det komplext att beskriva de olika orsakerna till att kullarna är just röda. Hälsokraven kan sägas vara tvådimensionella då de innebär dels ett krav om hundens faktiska hälsa, dels krav om när hälsoundersökningen ska vara gjord. Rasklubbens rekommendationer är att hälsoundersökning ska göras innan parning eftersom det bara är då välgrundade avelsbeslut kan göras. En kull som förvisso kommer av två helt friska föräldrar kan vara röd i statistiken därför att något hälsotest är gjort i efterhand eller har varit för gammalt vid parningstillfället.

De röda kullarna som registrerats under 2019 är röda av många olika orsaker. 10 av de röda kullarna har brister på HD, 6 kullar har en förälder med C höft, 1 kull har båda föräldrar C höfter. I 3 kullar var föräldrarna inte röntgade innan parning.

Gällande ED, så har 1 kull 1 förälder med lindrig ED och 4 kullar saknade resultat innan parning.

I 19 av kullarna saknas det giltig ögonlysning, antingen är ögonlysningen mer än 24 månader gammal, eller att en eller båda föräldrarna saknar ögonlysning helt och hållet.

20 av kullarna saknar Polyneuropati (PN) status. Det är svårt att få fram en rättvisande bild just på PN, då det är frivilligt att registrera resultatet i SKK:s databas. Utöver SKK:s databas har vi kollat i både den norska och finska databasen samt i den inofficiella norska databas som bildades innan PN gick att registrera officiellt. Det kan finnas fler hundar som är fria via härstamning (hereditärt fria), men som vi inte har hittat informationen på. Många av våra hundar går tillbaka på utländska hundar och på dessa kan det vara svårt att få fram informationen.

Presentationen av valpkullsstatistiken har därför brutits ner till en analys för vart och ett av de olika avelsrekommendationerna. Analysen visar statusen per hund som använts i avel, inte per parning.

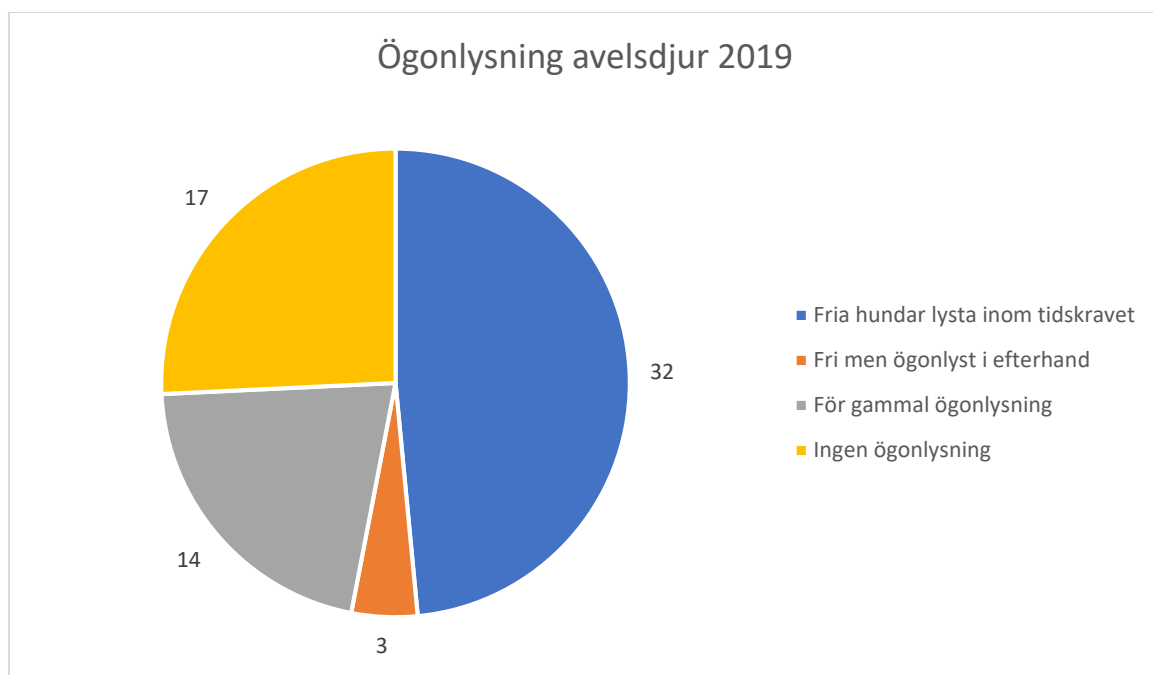
Innan analysen av de olika avelsrekommendationerna presenteras kan några avelsrelaterade anmärkningar som inte rör klubbens rekommendationer göras.

6 kullar har en inavelsgrad som överstiger SKK:s rekommendation om max 6,25%. (kusinparning). 4 av kullarna registrerades med inavelsgrad på 6,3% och i 3 av dessa kullar är det samma blodslinje och 2 av kullarna hos samma uppfödare. En kull registrerade med en inavelsgrad på 8,2 % och den sista kullen med 9,4%. SKK har upplevt en ökning av ärenden gällande Alaskan Malamute registreringar och har gått ut med information och/eller varningar till våra uppfödare. Flera ärenden har hamnat i SKK:s avels- och uppfödarkommitté för bedömning om de kan registreras eller inte.

Ögonlysning

Rasklubbens avelsrekommendation för ögonsjukdomar är att både tik och hane ska vara ögonlysta och fria från ärftliga sjukdomar före parning. Det innebär dels att hunden ska vara lyst och fri före parningstillfället, dels att ögonlysningen inte får vara äldre än 24 månader vid tidpunkten för parning. Tidigare fick ögonlysningen inte vara mer än 12 månader gammalt, men efter diskussioner på uppfödarmöten och medlemsmöten samt kontakt med SKK och auktoriserade ögonveterinärer togs det beslut på årsmötet 2019 att ändra på tidskravet från 12 till 24 månader. Den allmänna uppfattningen är att det i dagsläget inte verkar finnas något problem med ögonsjukdomar inom rasen.

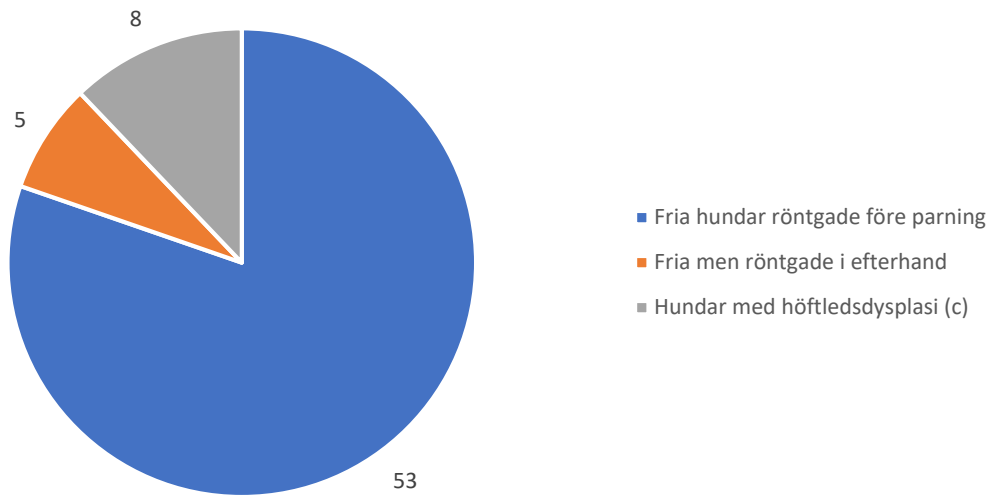
Statistiken spretar en del för ögonlysningskravet och det går inte säga så mycket om den faktiska hälsan hos avelsdjuren eftersom ögonlysning saknas eller är för gammal i över hälften av fallen.

Höfter

Klubbens rekommendation för höfter är att både tik och hane ska vara röntgade och fria från HD (A eller B) före parningstillfället. Att hundarna är röntgad (endast känd status) är också ett krav för att valparna ska registreras hos SKK och därför är samtliga hundar också undersökta. De 8 hundar med höftledsdysplasi som använts i aveln under 2019 representeras i 7 olika kullar, dvs i en kull hade båda föräldrarna C höfter. I de 7 kullar med C höftar fanns 46 valpar (21 hanar och 25 tikar), dvs ca 22% av de valpar som föddes under 2019 har således en eller två föräldrar med höftledsdysplasi.

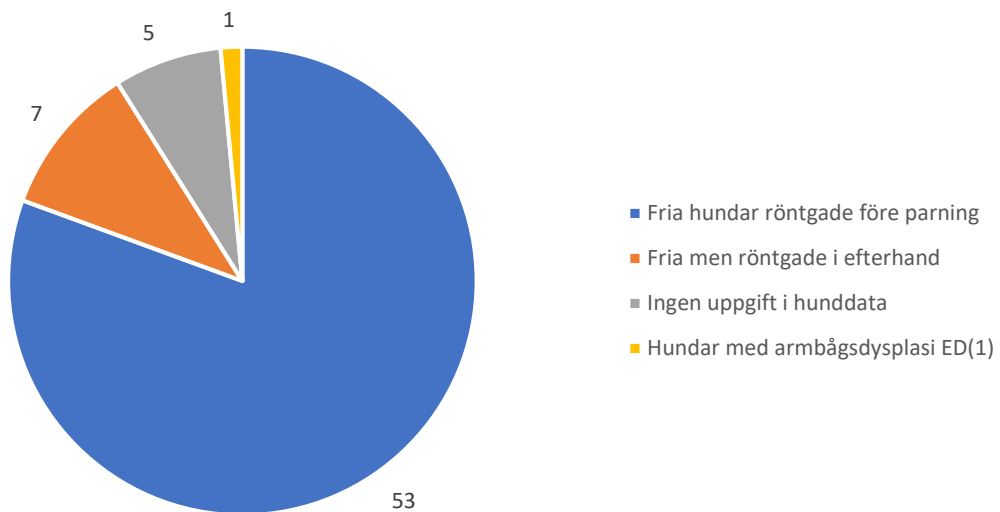
Höftledsröntgen avelsdjur 2019

Armbågar

Rasklubbens rekommendation för armbågar är att båda föräldrarna ska vara röntgade och fria från ED (0) före parningstillfället. Detta är inte ett krav för registrering hos SKK, det får dock antas att den höga andelen hundar som är undersökta har ett samband med att det är enkelt och relativt billigt att undersöka armbågarna samtidigt som höftledsröntgen.

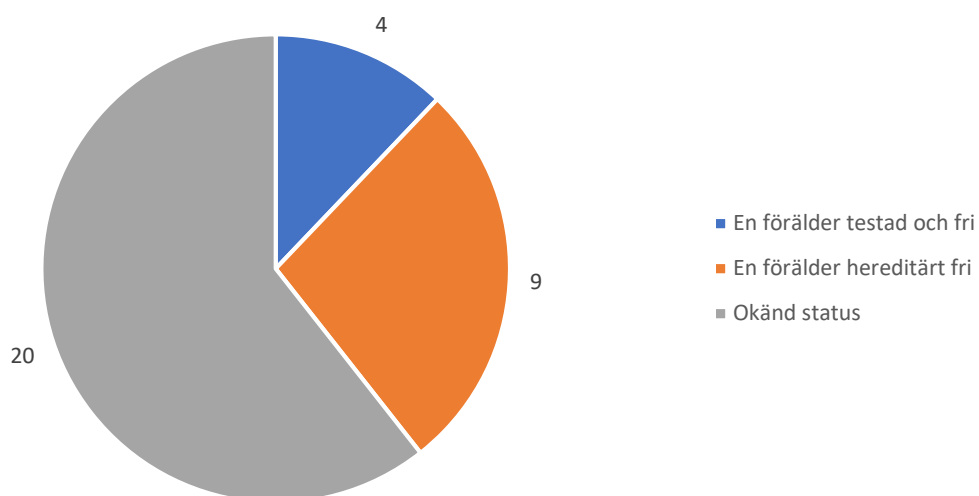
Armbågsröntgen avelsdjur 2019

Polyneuropati

Eftersom avelsrekommendationen för Polyneuropati är att ett av föräldradjuret ska vara testat och fri från PN före parning belyser statistiken för PN inte de individuella avelsdjuret utan föräldraparen. Varje tal i diagrammet representerar därför dubbelt så många hundar och det räcker att ett avelsdjur uppfyller kravet.

Polyneuropati föräldrapar 2019

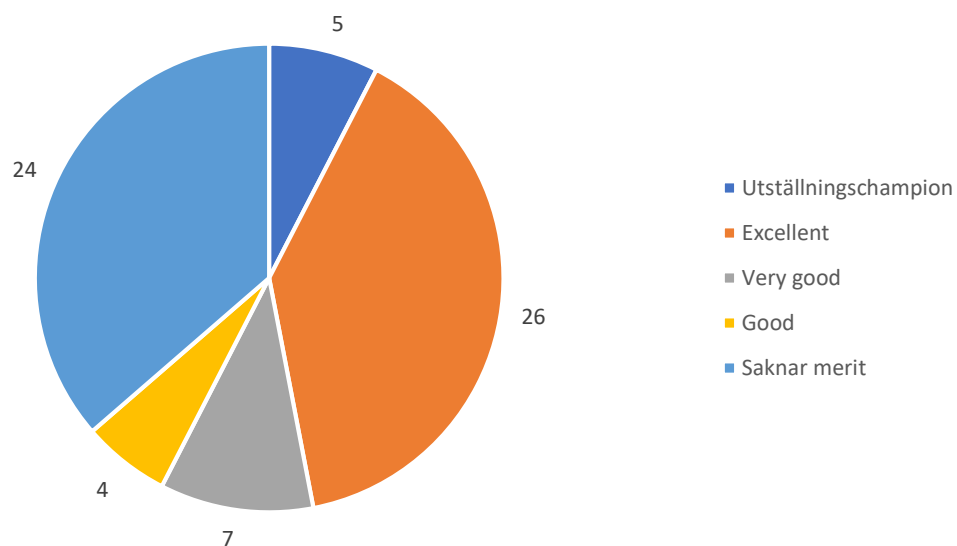

Det ska noteras att inom det gråa området där hundar med okänd status för PN representeras mycket väl kan finnas både testade och hereditärt fria hundar. Detta har att göra med flera saker. En orsak är att det i några fall inte går att hämta in uppgifter om avelsdjuret eller dennes föräldrar då resultaten inte är registrerade i alla fall.

Utställningsmeriter

Det har inte tagits hänsyn till placeringar i konkurrensklass eller särskilda priser. Om hunden inte har ett registrerat utställningschampionat har således bara den högsta kvalitetsbedömningen noterats, oavsett om hunden också fick CK, CERT, BIR, etc.

Högsta utställningsmerit avelsdjur 2019

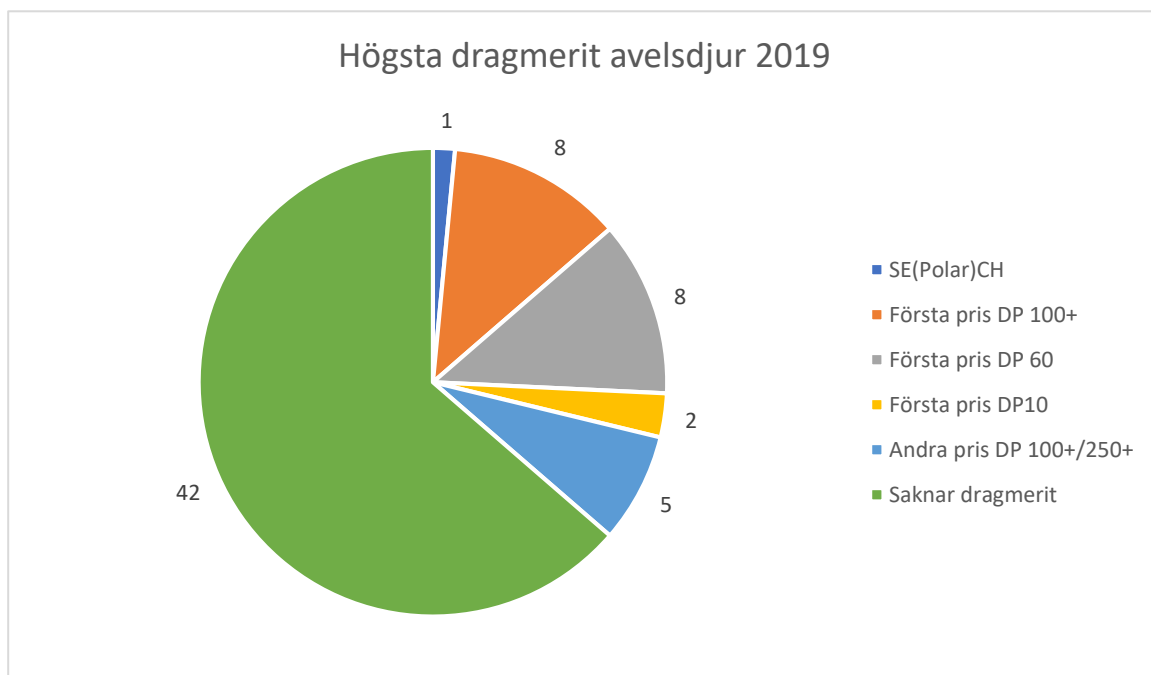

Meriter från dragprov

Även här räcker det att ett av avelsdjuren uppfyller rekommendationen för att parningen i sin helhet ska uppfylla rekommendationerna. Till skillnad från PN, där ändamålen med rekommendationen på grund av hur sjukdomen sprids är uppfyllt när en förälder är testad och fri så är det gällande dragmeriter bättre om båda föräldrarna har meriter. Därför är det enskilda hundar som representeras i diagrammet nedan.

Det är något vanskligt att definiera vad högsta merit innebär. Om en hund har första pris på två olika prov, är då ett av dem bättre än det andra? Uppdelningen i kategorier har här skett med utgångspunkt i att ett första pris på de längre proverna är högre än på de kortare. En hund som har första pris på både DP100+ och DP60 återfinns alltså under kategorin högsta merit DP100+ Med hänsyn till de praktiska svårigheter att ta första pris på DP250+, (det är sällan tillräckligt många fullföljande spannar för att erhålla första pris) har andrapriset där värderats högre.

I kategorin SE(Polar)CH är hundar som har registrerat championat.

Slutsatser

Det är fler helt gröna och blåa kullar än föregående år (då var det två gröna och en blå). På några punkter finns det dock alarmerande uppgifter som rasklubben måste arbeta mer med. Bland annat aveln på hundar med C-höfter, det låga efterlevandet av ögonlysningskraven och avsaknaden av meriter, framförallt när det gäller dragprov. Ytterligare upplever rasklubben en ökning i antalet tjuvparningar och att många uppfödare ignorerar rasklubbens avelsrekommendationer, därav så många röda kullar i 2019 års valpsstatistik.